

Fundusze Europejskie

Specyficzne warunki wyboru dla typu projektu: Wsparcie infrastruktury szkół zawodowych

Załącznik nr 3 do Regulaminu wyboru projektów nr FEPZ.07.01-IZ.00-001/23

**Priorytet 7 Fundusze Europejskie na rzecz partnerskiego Pomorza Zachodniego
Działanie 7.1 Rozwój obszarów miejskich (ZIT)**

Typ projektu: 3. Wsparcie infrastruktury szkół zawodowych

**Szczecin, październik 2025
wersja 4.0**

Fundusze Europejskie
dla Pomorza Zachodniego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Spis treści

I.	Typy projektów	3
II.	Załączniki do wniosku o dofinansowanie	5
III.	Beneficjent	8
IV.	Zasady finansowania	8
V.	Pomoc publiczna, pomoc de minimis	8
VI.	Działalność pomocnicza w projektach nieobjętych pomocą publiczną	8
VII.	Mechanizm monitorowania i wycofania	9
VIII.	Formuła „zaprojektuj i wybuduj”	10
IX.	Kwalifikowalność wydatków	11
IX.I	Ramy czasowe kwalifikowalności	11
IX.II	Warunki i ocena kwalifikowalności wydatku	11
IX.III	Wydatki kwalifikowalne	12
IX.IV	Wydatki niekwalifikowalne	13
X.	Wskaźniki produktu i rezultatu	14
	Załączniki	15

I. Typy projektów

1. W naborze zaplanowano dofinansowanie typu projektu określonego jako:
Wsparcie infrastruktury szkół zawodowych.
2. Dofinansowanie mogą otrzymać projekty, które zostały wskazane jako przedsięwzięcie podstawowe we właściwym porozumieniu terytorialnym będącym podstawą realizacji ZIT w ramach programu FEPZ, w ramach:
 - a) Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego,
 - b) Koszalińsko-KołobrzESCO-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego,
 - c) OF subregionalnego zespołu miast Strefa Centralna,
 - d) OF Szczecinka,
 - e) OF Gryfic,
 - f) OF Sławna,
 - g) OF Wałcza,
 - h) OF Kamienia Pomorskiego.
3. Możliwe jest wsparcie inwestycji polegających na:
 - a) budowie (jedynie w uzasadnionych wypadkach), przebudowie, remoncie infrastruktury szkolnictwa zawodowego wraz z wyposażeniem;
 - b) wyposażeniu pracowni i/lub sal lekcyjnych przeznaczonych do prowadzenia zajęć dla uczniów szkół zawodowych, w tym zawodów deficytowych lub branżach zgodnych z potrzebami rynku pracy;
 - c) tworzeniu i rozwoju warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego w zawodach deficytowych lub w branżach zgodnych z potrzebami rynku pracy;
 - d) wsparciu infrastruktury burs i internatów w powiatach, w których zlokalizowano szkoły zawodowe kształcące w zawodach deficytowych.
4. Kluczowe warunki wsparcia:
 - a) Wsparcie w ramach projektu musi być zgodne z krajowymi lub regionalnymi ramami strategicznymi polityki w zakresie systemu kształcenia i szkolenia oraz musi wynikać z potrzeb kształcenia w zawodach deficytowych na obszarze danego ZIT lub w regionie.
 - b) Informacje dotyczące potrzeb rynku pracy i potrzeb kształcenia w zawodach deficytowych będą weryfikowane na podstawie aktualnego Obwieszczenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy i/lub danymi ze strony <https://barometrzwodow.pl/> aktualnymi na dzień składania wniosku o dofinansowanie i/lub stosownymi zapisami we właściwej strategii ZIT.
 - c) Wsparcie musi zapewniać równy dostęp do wysokiej jakości, wolnego od segregacji, kształcenia i szkolenia sprzyjającego włączeniu społecznemu, szczególnie w odniesieniu do osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach ogólnodostępnych.

- d) Wsparcie nie może dotyczyć szkoły specjalnej lub innego podmiotu, który prowadzi lub utrzymuje segregację jakiejkolwiek grupy defaworyzowanej i/lub zagrożonej wykluczeniem społecznym.
- e) Budowa nowej infrastruktury będzie wspierana w wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach, a potrzeba budowy musi wynikać z analiz przeprowadzonych przez wnioskodawcę.
- f) Wszystkie nowo budowane obiekty muszą spełniać normy dla budynków pasywnych. Budynek pasywny to budynek o ściśle określonych parametrach, dotyczących zapotrzebowania na energię oraz rozwiązaniach budowlanych i instalacyjnych, w którym komfort cieplny uzyskiwany jest m.in. przy:
 - rocznym zapotrzebowaniu na energię do ogrzewania na poziomie nieprzekraczającym $15 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \times \text{rok})$,
 - rocznym zapotrzebowaniu na energię do chłodzenia na poziomie nieprzekraczającym $15 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \times \text{rok})$,
 - rocznym zapotrzebowaniu na nieodnawialną energię pierwotną (tj. energię wynikającą z eksploatacji obiektu) na poziomie nieprzekraczającym $120 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \times \text{rok})$,
 - kształtowaniu przegród zewnętrznych budynku tak, aby zapewnić wysoką izolacyjność całej bryły budynku tj. współczynnik przenikania ciepła U dla ścian zewnętrznych nie może być większy niż $0,15 \text{ W}/(\text{m}^2 \times \text{K})$,
 - zastosowaniu specjalnych pasywnych okien (oszklenie i ramy), dla których współczynnik U jest poniżej $0,80 \text{ W}/(\text{m}^2 \times \text{K})$, a współczynnik przepuszczalności energii promieniowania słonecznego przez oszklenie g wynosi około 50%.

Wnioskodawca zobowiązany jest do uzyskania po zakończeniu inwestycji dokumentu potwierdzającego, że nowo wybudowany budynek spełnia normy dla budynku pasywnego i przedłożenia go najpóźniej podczas kontroli na zakończenie realizacji projektu lub przed zatwierdzeniem wniosku o płatność końcową.

- g) Wsparcie mogą uzyskać projekty, w przypadku których na etapie projektowania zadbano o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochronę drzew, w całym cyklu projektowym, w tym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni.
- h) W ramach planowanych inwestycji należy unikać tworzenia powierzchni uszczelnionych, tj. wyłączonych z powierzchni biologicznie czynnych, pokrytych nieprzepuszczalnymi materiałami. Zaprojektowanie powierzchni uszczelnionej jest możliwe wyłącznie w uzasadnionych sytuacjach w przypadku braku innej możliwości.
- i) Projekty muszą być komplementarne z działaniami wspieranymi z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus lub z innych źródeł w zakresie kształcenia zawodowego.

- j) Nie będą wspierane inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi), chyba że stanowią one nieodłączny element większego projektu, nie są dominującym elementem tego projektu.
 - k) Projekty nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz – w odniesieniu do istniejących – zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w żaden inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego.
 - l) Projekty zawierające elementy infrastrukturalne muszą przewidywać odpowiednie rozwiązania w zakresie dotyczącym zmian klimatu.
 - m) Projekty muszą być zgodne z zasadą DNSH.
5. Szczegółowe wymagania stawiane projektom określone są w kryteriach wyboru projektów, stanowiących załącznik nr 3.1 do niniejszego dokumentu.

II. Załączniki do wniosku o dofinansowanie

1. Załączniki do wniosku o dofinansowanie są jego integralną częścią.
2. Dokumentacja musi być przygotowana na wzorach dokumentów i w oparciu o wskazówki opisane poniżej. Wzory dokumentów stanowią załącznik nr 3.3 do niniejszych Specyficznych warunków naboru.
3. Załączniki obowiązkowe, które muszą zostać dostarczone wraz z wnioskiem to:
 - a) **Formularz opisowy** (zgodnie ze wzorem).
 - b) **Dokumenty potwierdzające sytuację finansową wnioskodawcy/partnera** (dotyczy wyłącznie podmiotów innych niż JST):

Wnioskodawcy/partnerzy zobowiązani do sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości przedkładają następujące dokumenty za dwa ostatnie zamknięte lata obrotowe:

 - sprawozdanie finansowe – bilans, informacja dodatkowa, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych,
 - opinia biegłego rewidenta (jeśli dotyczy).

Jeżeli wnioskodawca/partner (podmiot inny niż JST) działa krócej niż dwa lata, to przedkłada sprawozdania za okres prowadzonej działalności. Jeśli nowo powstałe podmioty są zobowiązane do sporządzania sprawozdań finansowych, a nie dysponują dokumentami za ostatni zamknięty rok, powinny sporządzić sprawozdanie za ostatni zamknięty okres, np. kwartał lub miesiąc. W przypadku, gdy sprawozdanie finansowe za ostatni rok obrotowy nie zostało zatwierdzone w chwili składania wniosku, należy przedłożyć ww. dokumenty dla ostatnich zatwierdzonych dwóch lat obrotowych. Jeśli ww. dokumenty umieszczone zostały na ogólnodostępnych publicznych portalach internetowych – adres strony internetowej, wskazany w sekcji H wniosku o dofinansowanie, w polu „Opis sposobu zarządzania projektem”.
 - c) **Dokumenty dotyczące zamówień (w myśl PZP lub zgodnie z zasadą konkurencyjności) udzielonych przed złożeniem wniosku o dofinansowanie** (jeśli dotyczy)

Dokumenty dotyczące udzielonych przez Państwa zamówień wymienionych w sekcji I w polu „Zamówienia” wniosku o dofinansowanie, w przypadku których podpisana została umowa z wykonawcą.

W ramach załącznika proszę przedłożyć te dokumenty, które nie są przez zamawiającego publikowane w związku z ogłoszeniem i rozstrzygnięciem postępowania na stronach internetowych wnioskodawcy lub odpowiednich publikatorach (Biuletyn Zamówień Publicznych, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej, Baza konkurencyjności itp.).

Lista dokumentów dotyczących udzielonych zamówień stanowi załącznik 3.6 do niniejszego dokumentu.

- d) **Oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT** (zgodnie ze wzorem – jeśli dotyczy).
 - e) **Informacje o zgodności projektu z przepisami w zakresie ochrony środowiska i wymaganych pozwoleń** (zgodnie ze wzorem).
 - f) **Pełnomocnictwa** (jeśli dotyczy)
Dokument składany w przypadku udzielenia przez wnioskodawcę pełnomocnictwa osobie innej niż wskazana w dokumencie rejestrowym do dokonywania w imieniu wnioskodawcy czynności związanych z ubieganiem się o dofinansowanie, w tym do składania oświadczeń.
 - g) **Porozumienie lub umowa o partnerstwie** (jeśli dotyczy)
Dokument zgodny z wymogami określonymi w art. 39 ust. 9 ustawy wdrożeniowej. Jeżeli wnioskodawca na etapie składania wniosku o dofinansowanie nie zawarł jeszcze umowy lub porozumienia określającego prawa i obowiązki partnerów w zakresie realizacji projektu, zobowiązany jest do załączenia listu intencyjnego dotyczącego realizacji projektu partnerskiego. Wtedy umowę lub porozumienie określające prawa i obowiązki partnerów w zakresie realizacji projektu należy dostarczyć przed podpisaniem umowy o dofinansowanie.
 - h) **Zobowiązanie do dostarczenia załączników na późniejszym etapie** (zgodnie ze wzorem – jeśli dotyczy).
4. Załączniki obowiązkowe, które mogą zostać dostarczone przed podpisaniem umowy o dofinansowanie:
- a) **Dokumenty potwierdzające źródła finansowania**
Dokumenty potwierdzające posiadanie środków na współfinansowanie projektu ze źródeł własnych bądź zewnętrznych, np. uchwała budżetowa (w przypadku projektu realizowanego w danym roku), wieloletnia prognoza finansowa (w przypadku projektu realizowanego dłużej niż rok), umowa dotacji, promesa kredytowa itp. Z przedstawionych dokumentów powinno wynikać, że dany podmiot zaplanował zabezpieczenie środków finansowych w wysokości niezbędnej do realizacji projektu.
 - w przypadku JST – adres strony internetowej, na której znajdują się ww. dokumenty oraz numer strony dokumentu, w którym znajdzie się odniesienie do planowanej inwestycji, wskazany we wniosku o dofinansowanie w sekcji H w polu „Opis własnych środków finansowych”,

- w przypadku podmiotów innych niż JST – skany ww. dokumentów lub jeśli dostępne są one w ogólnodostępnych portalach internetowych – adres strony internetowej, na której znajdują się ww. dokumenty, wskazany we wniosku o dofinansowanie w sekcji H w polu „Opis własnych środków finansowych” wniosku o dofinansowanie.
- b) **Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach** (jeśli dotyczy)
W przypadku projektów realizowanych w formule „zaprojektuj i wybuduj” dokument ten mogą Państwo dostarczyć w terminie określonym w załączniku „Zobowiązanie do dostarczenia załączników na późniejszym etapie”.
- c) **Dokumenty zezwalające na realizację inwestycji** (jeśli dotyczy)
Dokumenty zezwalające na realizację inwestycji, w tym: pozwolenie na budowę (ostateczne), zgłoszenie budowy/robót budowlanych lub inne dokumenty, w tym wymienione w art. 72 ust. 1 i 1a ustawy OOS, informacja od właściwego organu o braku sprzeciwu do planowanego przedsięwzięcia realizowanego na podstawie zgłoszenia budowy lub robót budowlanych, pozwolenie wodnoprawne, zezwolenie na realizację inwestycji drogowej. W przypadku projektów realizowanych w formule „zaprojektuj i wybuduj” niezbędne dokumenty zezwalające na realizację inwestycji mogą Państwo dostarczyć w terminie określonym w załączniku „Zobowiązanie do dostarczenia załączników na późniejszym etapie”.
- d) **Informacja organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną** (jeśli dotyczy)
Z obowiązku jej składania wyłączone są inwestycje wykazane na stronie internetowej organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną, tj. Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie: [Potwierdzenie zgodności z celami środowiskowymi](#)¹.
W przypadku projektów realizowanych w formule „zaprojektuj i wybuduj” dokument można dostarczyć w terminie określonym w załączniku Zobowiązanie do dostarczenia załączników na późniejszym etapie.
- e) **Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000, wraz z mapą** (dotyczy wyłącznie projektów infrastrukturalnych)
W przypadku projektów realizowanych w formule „zaprojektuj i wybuduj” dokument można dostarczyć w terminie określonym w załączniku Zobowiązanie do dostarczenia załączników na późniejszym etapie.
- f) **Porozumienie lub umowa o partnerstwie** (jeśli dotyczy)
Dokument wymagany w przypadku projektów partnerskich, dla których wraz z wnioskiem o dofinansowanie dostarczono jedynie list intencyjny dotyczący partnerstwa.

5. Załączniki nieobowiązkowe:

¹ Dla projektów, które wymagają decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub pozwolenia wodnoprawnego Informacja organu jest wydawana po uzyskaniu ww. dokumentów.

- a) **Załączniki dodatkowe** – dokumenty, na które powołają się Państwo we wniosku o dofinansowanie i które Państwa zdaniem mogą wpłynąć na jego ocenę (np.: opinie, listy intencyjne, umowy o współpracy itp.),
- b) **Wyjaśnienia składane podczas oceny** – składane na wezwanie do ich złożenia.

III. Beneficjent

- 1. W naborze mogą brać udział podmioty wskazane jako wnioskodawcy we właściwym porozumieniu terytorialnym będącym podstawą realizacji ZIT.
- 2. Możliwa jest realizacja przedsięwzięcia w partnerstwie, w rozumieniu art. 39 ustawy wdrożeniowej.
- 3. Partnerem może być jednostka spełniająca wymogi dotyczące podmiotu uprawnionego do ubiegania się o dofinansowanie.
- 4. W imieniu beneficjenta projekt może realizować podmiot pełniący rolę realizatora.
- 5. Wnioskodawca/partner kwalifikuje się do otrzymania wsparcia wyłącznie w sytuacji, gdy jest podmiotem uprawnionym do dofinansowania zarówno na etapie aplikowania, jak również w dniu podpisania umowy o dofinansowanie.

IV. Zasady finansowania

- 1. Maksymalny poziom dofinansowania projektu środkami Unii Europejskiej wynosi 85% całkowitych wydatków kwalifikowalnych.
- 2. W naborze nie określa się minimalnych i maksymalnych kwot wydatków całkowitych, kwalifikowalnych i dofinansowania.
- 3. Wnioskowana kwota dofinansowania projektu powinna wynikać z właściwego porozumienia terytorialnego będącego podstawą realizacji ZIT lub z późniejszego uzgodnienia z IZ FEPZ.

V. Pomoc publiczna, pomoc de minimis

W ramach typu 3 dofinansowanie uzyskać mogą wyłącznie projekty nieobjęte regułami pomocy publicznej oraz pomocy de minimis.

VI. Działalność pomocnicza w projektach nieobjętych pomocą publiczną

- 1. W ramach naboru przewiduje się wsparcie projektów, w ramach których wytworzona infrastruktura może służyć do prowadzenia zarówno działalności gospodarczej, jak i niegospodarczej (infrastruktura podwójnego wykorzystania).
- 2. Zgodnie z postanowieniami Zawiadomienia Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (2016/C 262/01) w przypadku infrastruktury podwójnego wykorzystania, jeśli służy ona niemal wyłącznie do prowadzenia działalności niegospodarczej, jej finansowanie może w całości wykraczać poza zakres zasad pomocy państwa, pod warunkiem że użytkowanie do celów działalności gospodarczej ma charakter czysto pomocniczy, tj. działalności bezpośrednio powiązanej z eksploatacją infrastruktury, koniecznej do eksploatacji infrastruktury lub nieodłącznie związanej z podstawowym wykorzystaniem o charakterze niegospodarczym. Należy uznać, że taka sytuacja ma miejsce, gdy działalność gospodarcza

pochłania takie same nakłady jak podstawowa działalność o charakterze niegospodarczym, takie jak materiały, sprzęt, siła robocza lub aktywa trwałe. Działalność gospodarcza o charakterze pomocniczym musi mieć ograniczony zakres, w odniesieniu do wydajności infrastruktury, tj. nie może przekraczać 20% całkowitej rocznej wydajności infrastruktury.

3. W celu uniknięcia przyznawania pomocy państwa na działalność gospodarczą poprzez finansowanie działalności niegospodarczej ze środków publicznych, koszty i finansowanie obu rodzajów działalności (oraz pochodzące z nich przychody i dochody) powinny być wyraźnie oddzielone.
4. Wnioskodawca, który planuje wykorzystywać infrastrukturę wytworzoną w ramach projektu do prowadzenia działalności gospodarczej o charakterze pomocniczym, jest zobowiązany zawrzeć odpowiednie informacje na ten temat w dokumentacji aplikacyjnej lub zgłosić IZ FEPZ zamiar prowadzenia działalności pomocniczej przed jej rozpoczęciem.
5. Obowiązek informowania IZ FEPZ o zmianach w zakresie sposobu wykorzystania infrastruktury dotyczy okresu jej pełnej amortyzacji.

VII. Mechanizm monitorowania i wycofania

1. W przypadku projektów nieobjętych pomocą publiczną, w ramach których przewidziano prowadzenie działalności gospodarczej o charakterze pomocniczym, konieczne jest monitorowanie sposobu wykorzystania infrastruktury. Mechanizm monitorowania i wycofania będzie obejmował wyłącznie infrastrukturę dofinansowaną na podstawie umowy o dofinansowanie².
UWAGA: Wprowadzanie do sieci nadwyżek energii elektrycznej wytworzonej z paneli fotowoltaicznych co do zasady stanowi działalność gospodarczą. Może jednak zostać uznane za działalność o charakterze pomocniczym, między innymi pod warunkiem monitorowania ilości oddawanej energii do sieci.³ Oznacza to obowiązek objęcia projektu mechanizmem monitorowania i wycofania.
2. Jeżeli obok dofinansowania ze środków FEPZ Beneficjent na daną infrastrukturę otrzymał również dofinansowanie z innych środków publicznych, środki te zostają objęte mechanizmem monitorowania i wycofania.
3. Okres stosowania mechanizmu jest niezależny od okresu trwałości. Monitorowanie sposobu wykorzystania infrastruktury odbywa się co najmniej przez cały okres jej amortyzacji⁴. Jeżeli poszczególne składniki infrastruktury

² Oznacza to, że przedmiotem monitorowania nie może być całość infrastruktury wykorzystywanej przez dany podmiot.

³ Ilość energii nie zużytej na własne potrzeby i oddanej do sieci w ujęciu rocznym nie może przekraczać 20% wydajności infrastruktury, tj. energii wyprodukowanej w instalacji. Wprowadzenie do sieci energii powyżej poziomu 20% rocznej produkcji energii będzie wiązało się z proporcjonalnym zwrotem otrzymanego dofinansowania.

⁴ Amortyzacja, o której mowa w ustawie o rachunkowości lub w przepisach podatkowych – zgodnie z polityką rachunkowości danej jednostki. Nie jest dopuszczalne swobodne określenie okresu amortyzacji w oparciu o niestosowaną powszechnie metodykę.

amortyzują się w różnych okresach, każdy ze składników powinien podlegać mechanizmowi monitorowania we właściwym dla niego okresie amortyzacji. Możliwe jest również przyjęcie dla wszystkich składników danej infrastruktury jednolitego okresu monitorowania, równego okresowi amortyzacji tego składnika infrastruktury, który amortyzuje się najdłużej.

4. Monitorowanie sposobu wykorzystania infrastruktury odbywa się w cyklach rocznych, zgodnie z obowiązującymi u beneficjenta zasadami rachunkowości, z wykorzystaniem dokumentacji finansowo-księgowej oraz innych dokumentów, na podstawie których można potwierdzić proporcje wykorzystania infrastruktury do prowadzenia działalności gospodarczej lub niegospodarczej.
5. Monitorowanie wykorzystania infrastruktury odbywa się na podstawie wybranych wskaźników, najbardziej odpowiednich z punktu widzenia możliwego sposobu jej wykorzystania⁵. Mechanizm ten nie może być oparty na przychodach lub dochodach osiąganych z działalności gospodarczej i niegospodarczej.
6. Wskaźniki wybrane do monitorowania sposobu wykorzystania infrastruktury są ustalane w umowie o dofinansowanie i nie podlegają zmianom w całym okresie monitorowania.
7. Udział wykorzystania infrastruktury do prowadzenia działalności gospodarczej i niegospodarczej, badany jest w odniesieniu do:
 - a) poszczególnych elementów infrastruktury, gdy okres monitorowania został określony dla każdego składnika infrastruktury oddzielnie,
 - b) wszystkich elementów infrastruktury łącznie, gdy okres monitorowania równy jest okresowi amortyzacji tego składnika infrastruktury, który amortyzuje się najdłużej.
8. Prowadzenie działalności gospodarczej z wykorzystaniem infrastruktury wytworzonej w ramach projektu, co do zasady, wiąże się z prowadzeniem sprzedaży opodatkowanej i możliwością odzyskiwania VAT niezależnie od wymiaru działalności prowadzonej na infrastrukturze.
9. Stosowanie mechanizmu odbywa się na zasadach analogicznych do opisanych w dokumencie „Mechanizm monitorowania i wycofania w przypadku finansowania infrastruktury badawczej ze środków publicznych”, stanowiącym załącznik nr 3.5 do niniejszego dokumentu.
10. Szczegółowe zasady sprawozdawczości, a także zwrotów środków w przypadku naruszenia zasad prowadzenia działalności pomocniczej lub przekroczenia dopuszczalnego udziału działalności pomocniczej w całkowitej rocznej wydajności infrastruktury (20%), zostaną określone w umowie o dofinansowanie wprowadzającej mechanizm monitorowania i wycofania wraz z załącznikami.

VIII. Formuła „zaprojektuj i wybuduj”

1. Możliwa jest realizacja projektu w formule „zaprojektuj i wybuduj”.
2. W przypadku projektów realizowanych w formule „zaprojektuj i wybuduj” załączniki niezbędne do wniosku o dofinansowanie takie jak Decyzja

⁵ Np. powierzchnia lub czas wykorzystania danego składnika lub całej infrastruktury.

o środowiskowych uwarunkowaniach, Dokumenty zezwalające na realizację inwestycji, Informacja organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną oraz Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000, wraz z mapą – możliwe są do dostarczenia w terminie określonym w załączniku „Zobowiązanie do dostarczenia załączników na późniejszym etapie”.

IX. Kwalifikowalność wydatków

IX.I Ramy czasowe kwalifikowalności

1. Początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest 1 stycznia 2021 r.
2. Kończącą datą kwalifikowalności wydatków jest 31 grudnia 2029 r.
3. Wydatki w ramach projektu są kwalifikowalne w okresie realizacji wskazanym we wniosku.
4. **Rozpoczęcie realizacji projektu** to podjęcie działań zmierzających bezpośrednio do realizacji projektu, w tym rozpoczęcie prac, jak też poniesienie jakiegokolwiek wydatku kwalifikowalnego w ramach projektu.
5. **Rozpoczęcie prac** to rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją objętą projektem lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub inne zobowiązanie, które powoduje, że inwestycja staje się nieodwracalna, w zależności od tego, co nastąpi najpierw. Zakupu gruntów ani prac przygotowawczych nie uznaje się za rozpoczęcie prac.
6. **Prace przygotowawcze** to np. uzyskanie zezwoleń, sporządzenie studiów wykonalności.
7. Za termin rozpoczęcia realizacji projektu w formule „zaprojektuj i wybuduj” we wniosku należy przyjąć przewidywaną datę podpisania umowy pomiędzy wnioskodawcą a wykonawcą dokumentacji projektowej i robót budowlanych.
8. **Zakończenie realizacji projektu** stanowi data podpisania ostatniego protokołu potwierdzającego odbiór, data później uzyskanego/wystawionego dokumentu lub data poniesienia ostatniego wydatku w projekcie, w zależności od tego, co nastąpiło później.

IX.II Warunki i ocena kwalifikowalności wydatku

1. Wydatek jest kwalifikowalny, jeśli spełnia łącznie następujące warunki:
 - a) jest zgodny z przepisami prawa,
 - b) jest zgodny z umową o dofinansowanie i [Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027](#) oraz innymi procedurami, do stosowania których beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie,
 - c) został faktycznie poniesiony w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie,
 - d) spełnia warunki określone w programie i SZOP oraz niniejszym dokumencie wraz z załącznikami,
 - e) jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu lub jego przygotowaniem,

- f) został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
 - g) został należycie udokumentowany zgodnie z wymogami określonymi w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027 oraz z zasadami przez nas określonymi,
 - h) został rozliczony we wniosku beneficjenta o płatność,
 - i) dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót budowlanych zrealizowanych, w tym zaliczek.
2. Ocena kwalifikowalności wydatków dokonywana jest w trakcie oceny wniosku o dofinansowanie, jak również w trakcie rozliczania i kontroli projektu, po jego zakończeniu, w tym w okresie trwałości projektu. Na etapie oceny wniosku o dofinansowanie weryfikacji podlega potencjalna kwalifikowalność wydatków ujętych we wniosku o dofinansowanie. Skierowanie projektu do dofinansowania oraz podpisanie umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki ujęte we wniosku o dofinansowanie oraz przedstawione do poświadczenia we wnioskach o płatność zostaną uznane za kwalifikowalne.

IX.III Wydatki kwalifikowalne

1. Wydatki kwalifikowalne to takie, które są niezbędne do realizacji projektu, do osiągnięcia zamierzonego celu i realizacji zakładanych we wniosku o dofinansowanie wskaźników, w tym:
 - a) **koszty bezpośrednie** (w szczególności: zakup robót i materiałów budowlanych, zakup nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych, dokumentacja techniczna, geodezyjno-kartograficzna, operaty szacunkowe, nadzór autorski, nadzór inwestorski, nadzór konserwatorski, nadzór architektoniczny, mapy i szkice lokalizacyjne sytuujące projekt, nabycie środków trwałych, nabycie wartości niematerialnych i prawnych wraz z instalacją, podatek VAT – w przypadku braku prawnej możliwości jego odzyskania),
 - b) **koszty pośrednie** (w tym koszty osobowe dotyczące personelu projektu zatrudnionego w oparciu o kodeks pracy, koszty wynajmu i utrzymania pomieszczeń, koszty administracyjne, doradztwo (prawne, finansowe, techniczne), inżynier kontraktu, promocja projektu, koszt uzyskania dokumentu potwierdzającego, że nowo wybudowany budynek spełnia normy dla budynku pasywnego).
2. Wydatki w projekcie muszą być uzasadnione, racjonalne i adekwatne do zakresu oraz celów projektu i celów Działania 7.1, typ 3 projektu Wsparcie infrastruktury szkół zawodowych, a także zaplanowane w sposób celowy, oszczędny i umożliwiający terminową realizację zadań.
3. Koszty bezpośrednie podlegają rozliczeniu na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.

4. Koszty pośrednie podlegają rozliczeniu stawką ryczałtową w wysokości 7% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich. Nie ma obowiązku gromadzenia ani opisywania dokumentów księgowych na potwierdzenie ich poniesienia.

Uwaga! W przypadku projektów o wartości całkowitej do 200 tys. euro w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie, koszty pośrednie są obligatoryjne. Do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany waluty stosowany przez [KE](#), aktualny na dzień ogłoszenia naboru.

5. Wydatki poniesione na zakup nieruchomości (w tym gruntu) objęte są limitem do 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu (w przypadku terenów przemysłowych i terenów opuszczonych, na których znajdują się budynki, limit ten wynosi 15%).
6. Wydatki poniesione na elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi), aby mogły podlegać wsparciu, muszą stanowić nieodłączny element większego projektu oraz objęte są limitem do 15% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu.
7. Wydatki poniesione w ramach cross-financingu objęte są limitem do 15% całkowitych wydatków kwalifikowalnych.
8. Wsparcie na zakup/montaż instalacji fotowoltaicznej udzielane jest jedynie pod warunkiem objęcia projektu mechanizmem monitorowania i wycofania.

IX.IV Wydatki niekwalifikowalne

1. Wydatki niekwalifikowalne w ramach projektu w całości ponosi beneficjent.
2. Za wydatki niekwalifikowalne uznaje się:
 - a) wydatki wykazane w podrozdziale 2.3 pkt 1) Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027,
 - b) wydatki poniesione na poziomie wyższym niż wynika to z ograniczeń wskazanych w limitach wydatków kwalifikowalnych,
 - c) wkład niepieniężny,
 - d) wydatki związane z przygotowaniem dokumentacji aplikacyjnej, w tym poniesione na opracowanie formularza wniosku o dofinansowanie,
 - e) podatek VAT – bez względu na wartość projektu – w przypadku gdy wnioskodawcy/ partnerowi/realizatorowi/podmiotowi uprawnionemu do ponoszenia wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi przysługuje prawo (potencjalna prawna możliwość) do obniżenia podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot podatku VAT. Kwalifikowalność VAT jest badana odrębnie w odniesieniu do każdego z tych podmiotów. Posiadanie ww. prawa wyklucza uznanie wydatku za kwalifikowalny, nawet jeśli zwrot podatku faktycznie nie nastąpi, np. ze względu na niepodjęcie czynności zmierzających do realizacji tego prawa,
 - f) podatek VAT – jeżeli w odniesieniu do danego zadania inwestycyjnego podatek VAT rozliczany jest według proporcji ustalonej zgodnie z właściwymi przepisami ustawy o VAT (w tym art. 86 i art. 90).

- g) podatek VAT – w odniesieniu do wydatku/zadania dotyczącego inwestycji w instalację fotowoltaiczną.
3. Niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków. Przykłady podwójnego finansowania określone są w podrozdziale 2.3. pkt 2) Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021–2027.
4. W oparciu o art. 7 ust. 1 lit. h rozporządzenia EFRR za niekwalifikowalne zostaną uznane **wydatki związane z produkcją, przetwarzaniem, transportem, dystrybucją, magazynowaniem lub spalaniem paliw kopalnych**. Oznacza to, że do wsparcia nie kwalifikuje się **również nabycie m.in. maszyn czy urządzeń zasilanych paliwami kopalnymi**⁶.
Zgodnie z zapisami ww. rozporządzenia wyjątek stanowią (tj. mogą być uznane za kwalifikowalne) m.in. wydatki związane z inwestycją w wymianę instalacji zasilanych węglem kamiennym, torfem, węglem brunatnym lub łupkami bitumicznymi na kotły i systemy ciepłownicze zasilane gazem ziemnym w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych.

X. Wskaźniki produktu i rezultatu

1. Projekt musi zawierać informację o wskaźnikach jakie planują Państwo osiągnąć poprzez jego realizację. Z wykonania wskaźników będą Państwo rozliczeni. Ich nieosiągnięcie może stanowić podstawę do niewypłacenia lub zwrotu dofinansowania, a także do rozwiązania umowy o dofinansowanie.
2. W ramach naboru wyróżnione zostały wskaźniki produktu i rezultatu. Ich definicje zawarte są w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie, która stanowi załącznik nr 3.2 do niniejszego dokumentu.
3. **Wskaźnik produktu** odzwierciedla bezpośredni, materialny efekt realizacji projektu mierzony konkretnymi wielkościami. Wskaźniki produktu są związane wyłącznie z okresem realizacji projektu, mogą więc być podawane wyłącznie za lata, w których projekt jest realizowany – muszą być zatem zgodne z terminami realizacji projektu.
4. W projekcie muszą być uwzględnione wszystkie adekwatne do niego wskaźniki produktu.
5. Wskaźniki produktu dotyczące typu projektów Wsparcie infrastruktury szkół zawodowych w ramach Działania 7.1 to:
 - a) **PLRO132 – Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami [EFRR/FST/FS]**
 - b) **PLRO191 – Liczba doposażonych szkół**
 - c) **PLRO127 – Liczba przebudowanych lub rozbudowanych szkół**
 - d) **PLRO126 – Liczba wybudowanych szkół**
 - e) **RCO074 – Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego**

⁶ W drodze wyjątku za kwalifikowalne można uznać wydatki na maszyny lub urządzenia zasilane paliwami kopalnymi, jeżeli Wnioskodawca wykaże brak realnej technologii alternatywnej.

- f) **RCO075 – Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego**
6. Postęp w realizacji wskaźników produktu wykazywany jest w składanych wnioskach o płatność, a najpóźniej we wniosku o płatność końcową. Na potrzeby rozliczenia wskaźników należy wykazać dokumenty, które potwierdzą osiągniętą wartość wskaźników.
 7. **Wskaźnik rezultatu** odzwierciedla bezpośredni efekt wynikający ze zrealizowanego projektu. Rezultat obrazuje zakres zmian, jakie wystąpiły bezpośrednio w wyniku zakończonego projektu. Wskaźniki te mogą być przedstawione za okres nie wcześniejszy niż wskaźniki produktu, bowiem zawsze są ich wynikiem.
 8. Wskaźnik rezultatu dotyczący projektów typu Wsparcie infrastruktury szkół zawodowych w ramach Działania 7.1 to: **PLPZCR03 – Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej.**
 9. Wskaźnik rezultatu musi zostać osiągnięty w okresie 12 miesięcy od zakończenia realizacji projektu oraz utrzymany w okresie trwałości projektu.

Załączniki

1. **Załącznik nr 3.1** Kryteria wyboru projektów
2. **Załącznik nr 3.2** Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie
3. **Załącznik nr 3.3** Wzory załączników do wniosku o dofinansowanie
4. **Załącznik nr 3.4** Wzór umowy o dofinansowanie wraz z załącznikami
5. **Załącznik nr 3.5** Mechanizm monitorowania i wycofania w przypadku finansowania infrastruktury badawczej ze środków publicznych
6. **Załącznik nr 3.6** Lista dokumentów dotyczących udzielonych zamówień